

Till:

Finansminister Magdalena Andersson
Näringsminister Ibrahim Baylan
Kulturminister Amanda Lind

Stockholm den 5 augusti 2020

Inför produktionsincitament för att underlätta Sveriges återhämtning!

Film- och tv-industrin har en unik möjlighet att bidra till Sveriges återhämtning efter coronakrisen. Om Sverige inför samma produktionsincitament som övriga Europa kan det ske.

Det har nu gått tre månader sedan Covid-19 fick fäste i Sverige. Mycket talar för att krisen blir långvarig.

Krisen har haft allvarliga konsekvenser för film- och tv-industrin. Världens biografer har stängts. Film- och tv-produktioner har ställts in.

Svenska produktionsbolag, innehållsbolag och beställare av produktioner, som SVT, TV4, NENT Group och Discovery har vidtagit säkerhetsåtgärder och agerat för att produktioner ska kunna fortsätta. Det har dock inte alltid varit möjligt att genomföra produktionerna, vilket har slagit hårt mot de som arbetar i produktionsbranschen.

Regeringen har presenterat ett antal generella krisåtgärder riktade till företag, tyvärr med begränsad effekt för film- och tv-produktionsbolagen som i sin projektstyrda verksamhet varken har många fast anställda att permittera eller en jämn omsättning med påvisbara tapp att kompensera. Frilansande egenföretagare omfattas inte. Det särskilda krispaketet till kulturen är förbehållet aktörer som har drabbats av inställda evenemang. Vi har framfört behovet av kulturstöd också för de producerande bolagen. Detta är en viktig åtgärd på kort sikt för att undvika att företag slås ut och att det finns jobb att återgå till för alla som är sysselsatta inom film- och tv-produktion.

Läget är allvarligt.

Samtidigt har film- och tv-industrin just nu, mitt i krisen, en unik möjlighet att bidra till Sveriges återhämtning. Detta kan ske om Sverige äntligen kommer till skott och matchar de så kallade produktionsincitament som EU:s regelverk möjliggör och som i princip hela övriga Europa redan har infört. Idag står endast Sverige, Danmark och Luxemburg utanför.

En statlig utredning som tillsattes efter ett tillkännagivande av riksdagen rekommenderade redan 2017 att Sverige skyndsamt inför ett produktionsincitament som innebär att staten återbetalar 25 % av vad film- och tv-produktioner spenderar i Sverige. Exakt samma modell har implementerats i Norge och Finland och kräver en insats från staten på 300 mkr om året. I de länder där incitament införts har ökade skatteintäkter och andra samhällsekonomiska vinster överstigit kostnaderna med råge.

Produktionsincitamentet är en näringspolitisk åtgärd. Det är inte en specifik Corona-åtgärd men skulle vara en viktig del i regeringens politik för återhämtning och en tydlig signal till den svenska film- och tv-industrin. Andra europeiska länder har tagit beslut om att höja sina incitament som en åtgärd för att få fart på ekonomin efter Corona.

Det finns två starka skäl för varför en satsning på produktionsincitament skulle ge effekt.

För det första. Både konsumtionen och investeringarna i film och tv ökar i rekordfart - men effekterna kommer just nu inte Sverige till del.

Redan före Coronakrisen har framväxten av globala strömningstjänster som Netflix och HBO, tillsammans med lokala aktörer som Viaplay, CMore och SF Anytime, bidragit till ökade investeringar i film- och dramainnehåll i världen med hissnande 400 miljarder kr på bara fem år. Efterfrågan på svensk film- och dramaproduktion har under motsvarande period tredubblats.

De rekordstora investeringarna i film och tv har – hittills – dock inte kommit Sverige till del fullt ut, eftersom avsaknaden av produktionsincitament har gjort att inspelningarna har hamnat i andra länder.

Coronakrisen har inte bromsat efterfrågan på film och tv, utan eskalerat den. I tider av kris söker vi sammanhang. Inte sällan finner vi detta sammanhang i kulturen. Om det är något som har präglat samtalet människor emellan under krisen, så är det vilka filmer eller tv-serier vi har sett. Enligt analysföretaget Conviva ökade det samlade tittandet på strömmat innehåll under mars månad med över 20 procent, från en redan rekordhög nivå. Även det traditionella tv-tittandet har ökat under perioden.

För det andra. Film- och tv-inspelningar har positiva ekonomiska effekter för hela samhället, inte minst för många av de branscher som just nu lider svårt av krisen.

Film- och tv-inspelningar bidrar till internationalisering och tillväxt både nationellt och regionalt – och till jobb.

Film- och tv-produktioner aktualiserar många typer av jobb och det finns förutsättningar för samordning av kompetens med olika yrkesområden, inklusive personer långt från arbetsmarknaden. Det kan handla om chaufförer, snickare, målare, elektriker, frisörer, grafiker, it-tekniker, montörer, ekonomer och projektkoordinatorer. Det handlar om kvalificerade jobb, ofta utanför storstadsregionerna.

Branschen har med stöd av Europeiska socialfonden påbörjat bildandet av en yrkesnämnd för att säkra kompetensförsörjningen. Vårt långsiktiga åtagande är att 0,5 % av ett framtida produktionsincitament avsätts till yrkesnämnden, på liknande sätt som i England.

Den spendering som film- och tv-inspelningar medför innebär också att andra branscher stimuleras, inklusive många av de branscher som idag är hårt drabbade av krisen, såsom hotell, restaurang och taxi.

Den exponering som film- och tv-inspelningar medför ger även en långsiktig effekt för besöksnäringen. Enligt en rapport som tagits fram av regionala aktörer gav de svenska Millennium-filmerna från 2009 ökade turistströmmar till Stockholms stad under 2010-2013 motsvarande en konsumtion på 430 miljoner kr. Exponeringsvärdet för regionen uppgick till 960 miljoner kr. Med produktionsincitament kan denna typ av effekter uppnås igen, på flera håll i Sverige.

Krisen har synliggjort alla de svenska film- och tv-produktioner som, på grund av avsaknaden av produktionsincitament, har haft planerad inspelning utomlands som, på grund av krisen, har stått still. Just nu planerar hela branschen för återupptagandet av dessa produktioner. Med produktionsincitament kan svensk film- och tv-produktion tas hem. Vi gör just nu allt som står i vår makt för att detta ska kunna ske.

Möjligheten finns för film- och tv-industrin att kunna investera sig ur den pågående krisen, med positiva effekter långt utanför vår egen bransch. Med regeringens hjälp kan vi få detta att hända.

Eva Hamilton, Ordförande Film&TV-Producenterna

Michael Porseryd, VD SF Studios

Åsa Sjöberg, Innehållsdirektör TV4 Media

Filippa Wallestam, EVP och innehållschef NENT Group

Hanna Stjärne, VD Sveriges Television AB

Axel Eriksson, Innehållsdirektör Discovery Networks Sweden

Mikael Fellenius, VD Film i Väst

Beata Mannheimer, Verksamhetschef Film Capital Stockholm

Ralf Ivarsson, VD Film i Skåne

Sandra Warg, VD Filmpool Nord

Simon Norrthon, Ordförande Teaterförbundet för scen och film

Eric Broberg, Ordförande Sveriges Filmuthyrareförening